

צאירות לנשע"ה

לעילוי נשמת ראש משפחתנו היקר הרב מאיר שמואל ב"ר אהרן הכהן כץ זצ"ל הכ"מ

גיליון מס' 8 פרשת תרומה

אוצרות רבותינו

ומה שלא הזכיר בכולם לשון נתינה כ"א לשון קיחה, לפי שכל נותן נדבה יותר הוא לוקח ממה שהוא נותן כי יוסף ה' לו כהנה וכהנה פי שנים כפלים, וזהו דעת המדרש (ויק"ר לג.ו.) האומר אדם לוקח חפץ שמא יוכל ליקח בעליו עמו אבל הקב"ה נתן תורה לישראל ואמר קחו אותי עמה שנאמר ויקחו לי תרומה כביכול אותי אתם לוקחין, ויש לדקדק מה ענין התורה אל התרומה אלא לפי שכמו שהלומד עם חבירו תורה יותר הוא מקבל ממה שנותן כמ"ש (תענית ז.) ומתלמידי יותר מכולם, כך בתרומה זו יותר הוא לוקח ממה שהוא נותן וזהו שמסיק באותו מדרש בנוהג שבעולם מוכר חפץ אז המוכר עצב ולוקח שמח אבל הקב"ה נתן התורה ושמח שנאמר (משלי ד.ב.) כי לקח טוב נתתי לכם תורתי אל תעזבו. וביאור ענין זה שכל מוכר לחבירו איזו דבר תורה ולומד עמו אז הוא מקבל ג"כ ממנו וכל נתינה יש בה צד לקיחה ולכך מביא ראייה מן פסוק כי לקח טוב וזה ראייה ברורה בריאה וטובה שהנתינה קרויה לקיחה, כך בתרומה זו הנתינה קרויה לקיחה וע"כ הסמיך בעל מדרש זה כל דבריו על פסוק ויקחו לי תרומה.

(כלי יקר)

חכמתכם ובינתכם

פעם כשרבי נפתלי מרופשיץ למד עם תלמידיו הלכות בשר וחלב, התפרץ משכיל לחדר ושאל בחוצפה: "לבני יש פצע ברגל והרופאים אמרו שניח על הפצע רטייה ספוגה בחלב האם אין בכך בעיה של בשר בחלב?" רבי נפתלי הרהר כמה דקות ואז ענה: "כמובן יש בכך בעיה והפתרון: חכה עד שהפצע יגדל פי 60 ואז החלב יתבטל ב60!"

הגות שאבעס'

אתה לא אחראי לתוצאות

ככל אשר אני טרפה אותך את תבנית המושקן ואת תבנית כל בליו וכן תעשוי

בפסיקתא (רבתי ט"ז) אמרו כשאמר ה' למשה ועשו לי וגו' נבהל משה ואמר לפניו הלא השמים ושמי השמים לא יכללוהו וגו' עד שאמר לו הקדוש ברוך הוא לא כמו שאתה סובר אלא כ' קרשים וכו'

תפקידינו אינו לסיים את המלאכה, אלא להתחיל אותה ולעשות כל שביכולתנו להתקדם, אל תביט בייאוש על המרחבים האדירים של ים התורה והמצוות, ותיווכח שאתה רק בתחילת הדרך! קפוצ' למים והתחל לשחות. על כל מטר שתתקדם, תקבל שכר מושלם.

משל לאדם שהיה לו בור עמוק. אמר לבנו: שכור פועלים ומלא את הבור. שכר פועלים. מי שהיה טיפש, הביט לעומק הבור ואמר: איך אני אמלא אותו? והתייאש, אך מי שהיה פיקח, אמר: ב"ה שמצאתי עבודה היום, אני אמלא ככל שאספיק ואקבל שכר על שעות העבודה הללו גם אם לא אמלא את כל הבור. כך הקב"ה אומר לאדם: מה איכפת לך מה גודלה של התורה? שכיר יום אתה, עשה את פעולת יומך...

גם אם הלימוד עולה לך במאמצים והתוצאות דלות, ואין למלאכה סוף הנראה לעין, גם אם היצר מבלבל אותך ומקשה עליך, אל תתייאש כי אתה מקבל שכר לפי העמל וההשקעה, ולא לפי התוצרת.

וכך גם מבאר רש"י לגבי עשיית המנורה, שהיה משה מתקשה בה אמר לו הקב"ה השלך כבר זהב לתוך האור והיא נעשית מאליה, רואים את אותו יסוד שאע"פ שלבסוף המנורה נעשית מאליה זה נקרא "כמראה אשר הראה ה' את-משה כן עשה את-המנורה", שמשרע"ה הוא זה שעשה את המנורה, ללמדנו שאם אתה עושה את המקסימום האפשרי המעשה נקרא על שמך למרות שהתוצאות היו בידי שמיים

בל בחירה בטוב, בל מאבק עם היצר המפתה, בל מאמץ למען כבוד שמיים שווה מליונים!!

מעשה שהיה

פגשתי יהודי שאותו אני מכיר משכבר הימים. הוא אדם העובד לפרנסתו במקצוע מכובד, וקובע עיתים לתורה.

אין לו עסק בהרצאות ובמסירת שיעורים, ואת השאיפות שלו לתפקיד בעולם הישיבות הוא גנז זה מכבר.

ובכל זאת, לפני שנים אחדות הזמינו אותו מטעם ארגון כלשהו למסור הרצאה בפני קהל של מגידי שיעורים

"אני?? הרצאה בפני מגידי שיעורים? למה? איך? מה יש לי למכור להם??"

אבל הארגון שהזמין אותו להרצאה התעקש על כך: "אנחנו סבורים שאתה, מנקודת המבט שלך כאיש מקצוע בתחום זה וזה, תוכל לתרום למגידי השיעורים ולתת להם 'טיפים' שישביחו את יכולותיהם בהסברה בהירה והרבצת תורה לעם ה'".

הוא התכונן כראוי ומסר הרצאה, אחת! בודדת! וזהו.

שבועות עברו, חודשים חלפו מאז מסר את ההרצאה הזאת, והדבר פרח מזיכרונו כליל.

כעבור יותר משלוש שנים, פגש אותו לפתע יהודי שמראהו החיצוני לימד כי הוא תלמיד חכם המחזיק במשרה תורנית. הלה מיהר להושיט לידידי יד בשמחה גדולה ולקדם את פניו בברכת שלום עליכם לבבית.

"אתה בטח לא מכיר אותי", אמר אותו תלמיד חכם, "אני מגיד שיעור בבית כנסת פלוני ובישיבה פלמונית. פעם בשבוע אני נוסע לאחד המושבים בסביבה למסור שם שיעור, ופעמיים בחודש אני מרצה בארגון ידוע לקירוב רחוקים".

ידידי נבון, הוא לא הבין מדוע מספר לו האיש על שיעורים הרבים. וכי כבוד הוא מבקש לקבל ממני? תהה בינו לבין עצמו, הוא נראה אדם שפוי לחלוטין, ולא מישהו שהשתבשה עליו דעתו.

אבל היהודי חייך חיוך רחב והוסיף סיומת שהסבירה את כל דבריו: "אני רוצה לומר לך, שגם לך יש חלק בכל השיעורים הללו".

עכשיו הוא כבר היה בטוח שכל ההקדמה הארוכה הזאת נועדה להכין את הקרקע לקראת בקשת תרומה הגונה.

הוא החל למשש את כיסיו הריקים כדי להוכיח לאיש שמולו שאין לו כסף עליו, והוא בכלל בלבוש שבת, ואפילו כרטיס האשראי לא עליו.

אבל מגיד השיעור הניף ידו בביטול: "לא, לא. אתה לא מבין אותי. בזכותך למדתי להיות מגיד שיעור טוב יותר. אתה זוכר את אותה הרצאה שמסרת לפני שלוש שנים בבית כנסת פלוני בפני קבוצה של מגידי שיעורים?"

ההרצאה!

הוא כבר מזמן שכח אותה. חשב שכמוהו שכחו אותה גם כל השאר. עכשיו מתברר לו שלפחות אחד מאותם משתתפים דווקא שמע היטב את הדברים ולקח מהם כמה 'טיפים' שמלווים אותו עד עצם היום הזה, בכל עשרות השיעורים שהוא מוסר מידי חודש.

לדברי מגיד השיעור, השיעורים שלו הפכו למעניינים ומוצלחים יותר מאז שמע את אותה הרצאה, ובגלל זה גבר הביקוש לשיעוריו. הוא זכה להתקבל כמגיד שיעור בישיבה מפורסמת, וגם התבקש להצטרף לשורותיו של ארגון גדול לקירוב רחוקים.

"אתה מבין", מספר לי החבר, "אני מסרתי הרצאה אחת, רק כי הפעילו עלי לחץ ולא היה לי נעים לסרב. משמים עזרו לי שהדברים נפלו על אוזניים קשובות, זכיתי שיש לי חלק, קטן אומנם, אבל בכל זאת חלק, בכל השיעורים הרבים שהוא מוסר מאז, ובעזרת ה' עוד הרבה מאוד שנים".

תפילה

וְהוּא אֱלֹהֵי יְחִי גּוֹאֲלֵי, וְצֹר חֲבָלֵי בְיָוִם צָרָה.

אולי הכוונה שגם בזמן של מידת הדין (קל) הקב"ה הוא החבל החזק שגורם שלא אפול גם כשיש קשיים רח"ל והוא מנסה לי שממנו אליו אברך

חֲנֻנוּ מֵאֲתֵךְ דָּעָה בִּינָה וְהִשְׁכָּל

מדוע ה"השכל" לא מוזכר בתחילת הברכה, כפי שמוזכרים הדעת והבינה?

שונה הלכות

ליל שבת, פרשת בא, נווה יעקב ירושלים

אברך יקר מהשכונה הולך עם משפחתו לסעודת ליל שבת אצל חמיו. אשתו הדליקה נרות שבת בבית לפני היציאה, כשבדעתם לשוב אחרי הסעודה לביתם. ומראש שמו כמות גדולה של שמן, כדי שסיפיקו ליאות לאור הנרות טרם ישכבו.

סעודת הלילה התנהלה על מי מנוחות, עד שהשמים נפלו. ירות, זעקות, שנווה יעקב המדממת לעולם לא תשכח.

הסעודה נגמרה מהר, אחרי עשרים דקות. המאכלים המתובלים היו ערבים לחיך, אבל מרים כלענה. הזוג עם הילדים הרכים נפרדו בתחושה קשה מההורים, ורצו לשוב לביתם. שוטרים חמורי סבר עצרו בעדם, ולא אפשרו להם לצאת אל הרחוב. הם הבינו שכנראה שגם מוטב להם ולילדיהם שלא להיחשף למראות, והם חזרו לבית.

שעה וחצי עברה. שוב התארגנו לצאת, והפעם איש ביטחון עצר אותם. ראש הממשלה הגיע, והרחוב צריך להישאר ריק כרגע, חיזרו לבית.

תישאר לישון פה, וזהו. פסק השווער, שגם כך העדיף שהם לא יצאו בלילה הזה. כבר סידרתי את החדר והוא מוכן עבורכם, התערבה האם.

אבל אבא, הדלקתי נרות שבת, ואם לא נחזור הביתה ולא נהנה מהם, הברכה שבירכתי עליהם תהיה ברכה לבטלה! הקשתה הבת. אז מה את רוצה שנעשה?! הילדים כבר עייפים ואנחנו צריכים לישון, החרה אחריה בעלה.

"לא יודעת. אולי נחכה עוד שעה עד שיהיה אפשר ללכת. אולי תצא אתה לבדך ותנסה לחמוק בדרך לא דרך, תהנה מהנרות, ותחזור. הציעה.

אלו בא מעשה זה, שאכן אירע במדויק כפי האמור כאן, לידכם. מה הייתם פוסקים?

הערות והארות, רעיונות וחומרים שיוכלו להעשיר את הגיליון

וכן בקשות לקבלת העלון במייל ניתן לשלוח במייל לעורך זאב כץ

8404494@gmail.com